

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України про внесення змін до Закону України
«Про туризм» та деяких інших законодавчих актів щодо основних засад
розвитку туризму

Основною метою законопроекту є створення правового підґрунтя для сталого розвитку туризму.

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту закону

Туризм в Україні, як невід’ємна складова економічного розвитку потребує системного та сучасного підходу до законодавчих основ у сфері туристичної діяльності, безпеки туризму, його розвитку та популяризації, створення позитивного іміджу країни.

Прийнятий ще у 1995 році Закон України «Про туризм» не відповідає сучасним реаліям та потребує внесення комплексних змін, які б забезпечували інтереси та сучасні потреби суспільства, враховували міжнародний досвід, світові тенденції розвитку туризму та відповідали запиту суб’єктів туристичної діяльності.

Вищезазначені зміни стосуються застарілого термінологічно-понятійного апарату, необхідності створення єдиної електронної інформаційної системи суб’єктів туристичної діяльності, питання спрощення дозвільних процедур та зайвого навантаження на бізнес, встановлення дієвого механізму державного нагляду (контролю), статистичної звітності, а також визначення основних засад туристичної діяльності, захисту прав і законних інтересів туристів, тощо.

2. Мета і цілі прийняття проекту закону

Основною метою законопроекту є створення правового підґрунтя для сталого розвитку туризму, створення дієвої системи взаємодії усіх учасників туристичної діяльності шляхом запровадження державної електронної інформаційної системи, яка містить відомості про усіх суб’єктів туристичної діяльності та інші відомості щодо організації туристичної діяльності, створення дієвого механізму державного стратегічного планування, державного нагляду (контролю) у сфері туризму, статистичної звітності, захисту прав та законних інтересів туристів.

Законопроект також розроблено з метою забезпечення виконання рекомендацій Всесвітньої туристичної організації UNWTO та імплементації положень Директив та Регламентів Європейського Союзу у цій сфері, у тому числі в рамках виконання Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту закону

Проектом закону пропонується внести зміни до Закону України «Про туризм» виклавши його у новій редакції, а також до інших законодавчих актів щодо основних засад розвитку туризму.

Так, законопроектом пропонується створити дієву систему організації взаємодії усіх учасників туристичної діяльності шляхом запровадження державної електронної інформаційної системи, яка містить відомості про усіх суб'єктів туристичної діяльності та інші відомості щодо організації туристичної діяльності (далі – Єдиний туристичний реєстр), що дозволить зменшити до мінімуму корупційну складову в частині організації туристичної діяльності, створить рівні права для суб'єктів туристичної діяльності, умови для ефективного функціонування ринку туристичних послуг та його розвитку, сприятиме підвищенню якості національного туристичного продукту до рівня міжнародних та європейських стандартів та рівня якості надання послуг суб'єктами туристичної діяльності.

Єдиний туристичний реєстр створюється і ведеться з метою зтворення рівних можливостей на ринку туристичних послуг, забезпечення суб'єктів туристичної діяльності, державних органів та органів місцевого самоврядування, а також інших учасників цивільних відносин достовірною інформацією про суб'єктів туристичної діяльності. Право на здійснення туристичної діяльності суб'єкт господарювання набуває шляхом подання до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері туризму та курортів, повідомлення про початок здійснення такої діяльності.

Проектом закону пропонується замінити ліцензування туроператорської діяльності на внесення відомостей про суб'єкта туристичної діяльності до Єдиного туристичного реєстру шляхом подання повідомлення про початок провадження діяльності, що призведе до зменшення адміністративного тиску на суб'єктів господарювання та спрощення започаткування і ведення бізнесу шляхом усунення зайвих обмежень в провадженні господарської діяльності у сфері туроператорської діяльності.

Поряд з цим, законопроект концептуально змінює умови фінансового забезпечення туроператора, яке як показує практика є цілком недієвим та не виконує своєї основної функції щодо захисту прав та законних інтересів туристів, запроваджуючи такий вид фінансового забезпечення, як страхування.

Законопроектом також пропонується створення дієвого механізму держаного стратегічного планування у сфері туризму шляхом законодавчого закріплення єдиного стратегічного документу, що передбачав би стратегічні цілі за результатами аналізу проблем, варіанти їх вирішення та конкретні заходи, строки виконання, джерела фінансування, відповідальних виконавців та показники виконання, а також створення додаткового механізму фінансування відповідних програм та заходів на місцевому рівні. Стратегія буде основним програмним документом країни у галузі туризму на підставі якого пропонується розроблення відповідних регіональних та місцевих програм розвитку туризму.

З метою створення додаткового дієвого механізму фінансування відповідних програм та заходів на місцевому рівні проект передбачає утворення у складі місцевих бюджетів місцевих фондів розвитку туризму наповнення яких передбачається здійснювати за рахунок туристичного збору, який є місцевим збором, та кошти від якого станом на сьогодні надходять до загального фонду місцевих бюджетів та розподіляються на потреби територіальної громади, тобто розчиняються у загальному фонді місцевого бюджету та фактично не виконують свою основну функцію щодо розвитку туристичної інфраструктури відповідної територіальної громади; грошових стягнень за порушення вимог законодавства в сфері туризму; цільових та інших добровільних внесків підприємств, установ, організацій та громадян. Кошти місцевих фондів розвитку туризму можуть

використовуватися виключно для реалізації пріоритетів країни в галузі туризму відповідно до затверджених в установленому порядку місцевих програм розвитку туризму.

Також законопроект передбачає внесення змін до застарілого термінологічно-понятійного апарату, удосконалення та доповнення з урахуванням загальноприйнятих міжнародних дефініцій, у тому числі класифікації Всесвітньої туристичної організації UNWTO та імплементації положень Директив ЄС у цій сфері.

Це, зокрема, стосується законодавчого розмежування поняття «турист» пропонується ввести поняття відвідувач, турист, екскурсант, що створить правове підґрунтя для розбудови статистики туризму та забезпечить удосконалення статистики туризму відповідно до Регламенту (ЄС) № 692/2011 Європейського Парламенту та Ради від 6 липня 2011 р. щодо європейської статистики туризму, що сприятиме створенню інформаційної бази для запровадження складення сателітного рахунка туризму чи натомість впровадження методики з використання індикаторів сталого розвитку туристичної дестинації «Європейська система показників туризму (The European Tourism Indicator System – ETIS)» як інструменту управління, моніторингу та оцінки на рівні туристичної дестинації, з метою проведення оцінки внеску туризму в економіку країни.

4. Правові аспекти

Основу нормативно-правової бази у даній сфері становлять Конституція України, закони України «Про туризм», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про страхування»; «Про ліцензування видів господарської діяльності»; «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»; «Про захист прав споживачів»; «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України»; «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття законопроекту не передбачає додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз результатів

Прийняття проекту закону забезпечить створення умов для залучення інвестицій у розбудову туристичної інфраструктури, інформаційне обслуговування суб'єктів туристичної діяльності та спрощення доступу до адміністративних послуг, захисту прав споживачів туристичних послуг підвищить сталий розвиток галузі, що в підсумку приведе до створення нових робочих місць, збільшення надходжень до державного бюджету – до того ж за низького рівня витрат.

Все це позитивно вплине на імідж України на світовій арені, наблизить нас до міжнародної спільноти, забезпечить виконання основних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, рекомендацій Всесвітньої туристичної організації UNWTO і трансформує нашу країну в популярну дестинацію для подорожей, відпочинку і ділових поїздок.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: НАЛЬОТОВ ДМИТРО ОЛЕКСАНДРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000DC774C008E717401
Дійсний до: 31.03.2021 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 345д9/1-2020/169677 від 28.09.2020

218933